

Posudek na diplomovou práci

Autorka: Bc. Dominika Hubičková

Studijní obor: Polská filologie se specializací na překlad

Název práce: TVORBA OLGY TOKARCZUKOVÉ JAKO PROLAMOVÁNÍ TÉMAT TABU POLSKÉ KULTURY

Anglický název práce: OLGA TOKARCZUK'S WORK AS BREAKING THE TABOO TOPICS OF POLISH CULTURE

Vedoucí práce: Mgr. Dorota Julia Nowak, Ph.D.

Hodnotící kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, schopnost formulovat cíl a závěry práce	1
Teoretická podkladová koncepce, metodologie, terminologie	1
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy	1
Interpretace a argumentace	2
Sekundární literatura, tvůrčí přístup, schopnost kritického komentáře	2
Struktura práce, výstavba textu, prostředky odborného funkčního stylu, dodržení ortografické a gramatické normy	1
Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	1
Výsledný průměr (aritmeticky zaokrouhlen, viz známková stupnice níže)	1

Pozn.: Pro hodnocení se používá známková stupnice, tedy: 1,0; 1,5; 2; 2,5; 3,0; nedoporučuji k obhajobě

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně, podpis vedoucího práce:

W swojej pracy magisterskiej Bc. Dominika Hubičková zajmuje się potrójnie aktualnym tematem. Po pierwsze bada twórczość Olgi Tokarczuk, obecnie być może najpopularniejszej polskiej pisarki, docenianej zarówno przez krytyków jak i czytelników na

całym świecie (Tokarczuk jest przecież laureatką literackiego Nobla oraz nagrody Bookera, a jej twórczość tłumaczona jest na wiele języków). Po drugie, być może ważniejsze, zajmuje się aspektem twórczości Tokarczuk, który nie traci na znaczeniu w świecie, w którym równość kobiet i mężczyzn wciąż nie została osiągnięta, mianowicie przełamywaniem tematów tabu, głównie tych dotyczących życia kobiet. Po trzecie, ukazuje, jak silne mogą być związki literatury z życiem, podkreślając tym samym ważność tej formy ekspresji artystycznej.

W części teoretycznej autorka dokonuje ciekawego przeglądu definicji tabu, przytacza badania o tabu w polskiej kulturze, aby na koniec poświęcić dwa podrozdziały tabu w polskiej literaturze po 1989 roku oraz tabu w literaturze kobiet. Tak skonstruowana część teoretyczna tworzy świetne tło dla rozważań o tabu w twórczości Olgi Tokarczuk.

Część praktyczna, będąca analizą fragmentów utworów Tokarczuk, podzielonych tematycznie na te dotyczące chorób, starości, śmierci, płci, ideałów piękna, tradycyjnego obrazu kobiety, równouprawnienia, macierzyństwa, patriarchy i przemocy seksualnej, ukazuje całe spektrum tematów tabu i przemilczeń, które burzy w swojej twórczości Tokarczuk.

Jako materiał do analizy autorka wybrała obszerny, bo składający się aż z czterech powieści i jednego tomu opowiadań zbiór (*Prowadź swój pług przez kości umarłych* (2009), *Opowiadania bizardne* (2018), *Dom dzienny, dom nocny* (1998), *Prawiek i inne czasy* (1996) a *Ostatnie historie* (2004)). Wybrane otwory publikowane były na przestrzeni trzech dekad, co pokazuje, że badane wątki nie są marginalnym zjawiskiem w twórczości Tokarczuk, ale faktycznie są dla niej charakterystyczne.

Kolejną zasługą autorki, która jako język pracy wybrała czeski, jest to, że umożliwia czeskiemu czytelnikowi wgląd nie tylko w najważniejsze aspekty twórczości Tokarczuk – jej subwersywny i emancypacyjny ale zarazem empatyczny charakter – ale także daje możliwość przyjrzenia się współczesnej polskiej kulturze a konkretnie miejscom skostniałym, miejscom przemilczanym, miejscom tabu, które przecież bywają tak różne od tych charakterystycznych dla kultury czeskiej.

W części praktycznej zabrakło niestety zapowiedzianych we Wstępie wyraźnych związków i z częścią teoretyczną autorka nie odwołuje się do omawianych wcześniej teorii, co mogłoby uczynić jej pracę jeszcze ciekawszą i z pewnością pozwoliłoby pogłębić interpretację.

Praca ma jasną logiczną strukturę, napisana jest zrozumiałym językiem, przypisy i bibliografia sporządzone są dokładnie i poprawnie zapisane, autorka bardzo dobrze opanowała zasady twórczej pracy naukowej, dlatego z przyjemnością rekomenduję jej pracę magisterską do obrony.

Po úspěšné obhajobě navrhuji ohodnotit práci známkou – A.

Otázky:

1. W pracy pisze Pani „Její literární tvorba otevírá prostor pro diskusi o otázkách, které jsou často ignorovány a zkoumá je takovým způsobem, který je zároveň lidský.“ Czy mogłaby Pani rozwinąć tę myśl i wytłumaczyć jak konkretnie w tekście literackim realizuje się to „ludzkie“ podejście?
2. W pracy bada Pani utwory publikowane pomiędzy 1996 a 2018 roku. Czy zauważyła Pani jakąś zmianę w podejściu Tokarczuk do analizowanych tematów tabu na przestrzeni lat?

Mgr. Dorota Julia Nowak, Ph.D.